

ÖLJYSÄILIÖN TURVALLISUUS

Öljysäiliön säännöllisillä tarkastuksilla omistaja voi säästää hyvinkin huomattavia summia, sillä nykyisten määräysten mukaan omistaja tai haltija vastaa onnettomuuden sattua puhdistustyöstä aiheutuneista kuluista.

Pahimmassa tapauksessa voi öljysäiliöstä vuotanut öljy pilata pohjaveden suurelta alalta. Pienemmissäkin vuodoissa kustannuksia aiheutuu yleensä muun muassa rakenteiden purkamisesta ja pilaantuneen maan käsittelystä.

Öljysäiliön tarkastaminen

Pelastuslaitos suosittelee kaikkien öljysäiliöiden säännöllistä tarkastuttamista. Laki velvoittaa tarkastuksen tärkeillä pohjavesialueilla oleville maanalaisille öljysäiliöille sekä säiliöille, joille kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä on asetettu lakisääteinen tarkastus.

Oman kiinteistön vakuutusehdot on myös syytä tarkastaa; korvaustapauksessa säiliön ajantasainen tarkastustodistus on osoitus öljysäiliön asianmukaisesta hoidosta.

Lakisääteisen tarkastuksen saa tehdä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) hyväksymä tarkastusliike. Tarkastusliikkeiden yhteystiedot löytyvät esimerkiksi osoitteesta www.tukes.fi. Tarkastusliike laatii tarkastuksesta tarkastuspöytäkirjan.

112 Havaitessasi öljyvahingon, ota välittömästi yhteys hätäkeskukseen, jolloin pelastuslaitos saadaan paikalle mahdollisimman nopeasti.

Maanalaiset öljysäiliöt pohjavesialueella

Maanalainen säiliö on säiliö, jonka tarkastus on mahdollista tehdä vain sisäpuolelta. Tyypillinen tällainen säiliö on maahan upotettu säiliö tai maanalaiseen bunkkeriin sijoitettu säiliö, jota ei pystytä bunkkerin pienuuden vuoksi tarkastamaan ulkoapäin.

Pohjavesialueella sijaitsevan maanalaisen öljysäiliön ensimmäinen tarkastus on tehtävä 10 vuoden kuluttua säiliön asentamisesta. Seuraava tarkastusajankohta määräytyy edellisessä tarkastuksessa todetun kuntoluokan mukaan.

Säiliöt jaetaan tarkastuksen perusteella neljään eri kuntoluokkaan:

- A-luokka: seuraava määräaikaistarkastus on 5 vuoden kuluessa ja muun kuin metallisäiliön 10 vuoden kuluessa.
- B-luokka: määräaikaistarkastus on 2 vuoden kuluessa.
- C-luokka: poistettava käytöstä 6 kuukauden kuluessa. Pelastusviranomaisen voi määrätä säiliön poistettavaksi käytöstä lyhyemmässäkin ajassa.
- D-luokka: säiliö poistettava käytöstä välittömästi.

Muut öljysäiliöt

Useissa kunnissa ympäristönsuojelumääräyksiin on kirjattu velvoite tarkastuttaa kunnan alueella sijaitsevat öljysäiliöt säännöllisesti. Velvoite koskee usein kaikkia öljysäiliöitä niiden materiaalista tai sijainnista riippumatta.

Tarkasta oman kuntasi ympäristönsuojelumääräyksiä, milloin säiliö tulee ensimmäisen kerran tarkastuttaa ja miten tarkastus tulee hoitaa jatkossa.

Öljysäiliön korjaaminen

Ennen vuotta 1972 asennetut öljysäiliöt suositellaan uusittavaksi. Näin iäkkäät säiliöt ovat valmistettu ennen säiliönormien voimaan tuloa ja ylittävät turvalliseksi määritellyn käyttöiän.

Vanha ja huonokuntoinen säiliö kannattaa aina vaihtaa uuteen. Vanhan säiliön korjaaminen ja kokonaan uuden säiliön asennus eivät kustannuksiltaan poikkea oleellisesti toisistaan. Huonokuntoisen säiliön pinnoittaminenkaan ei kannata, sillä pinnoituksen jälkeen teräselevyn vahvuutta ei voida todeta ja tällainen säiliö on omistajalleen alituinen riski.

Pelastuslaitos kirjaa hitsaamalla korjatut säiliöt B-luokkaan (1.5 mm). Seuraavalla tarkastuksella säiliö voidaan nostaa A-luokkaan, mikäli säiliön ainevahvuus on riittävä. Hitsauskorjaus voidaan suorittaa vain säiliöihin, joissa säiliökilpi kertoo valmistusstandardin.

Muulla tavoin korjatut säiliöt pysyvät levyepäisyyden osoittamassa kuntoluokassa, mikäli ainevahvuutta ei ilmoiteta, merkitään säiliö luokattomaksi. Pelastuslaitos ottaa asiakkaaseen yhteyttä jatkotoimenpiteitä varten, mikäli säiliön korjaamisen tai luokittelun suhteen on epäselvyyksiä.

Säiliön korjaamista tai uusimista mietittäessä kannattaa ottaa yhteyttä oman kunnan pelastusviranomaisiin.

Kaksiputkijärjestelmän uusiminen

Perinteinen öljylämmitysjärjestelmä toimii kaksiputkijärjestelmällä, jossa toista putkea myöden öljy siirretään öljysäiliöstä polttimelle ja toista putkea myöden käytämättä jäänyt öljy palautuu takaisin säiliöön. Tämän tyyppinen järjestelmä on erittäin riskialtis, sillä paluuputken mahdollista vuotoa ei välttämättä havaita kovinkaan nopeasti, varsinkin jos putki kulkee esimerkiksi lattian alla.

Pelastuslaitos suosittelee kaksiputkijärjestelmän muuttamista niin sanotuksi yksiputkijärjestelmäksi. Yksiputkijärjestelmällä estetään öljyvuoto, joka voi syntyä kaksiputkijärjestelmän paluuputken mahdollisesta rikoitumisesta.

Öljysäiliön käytöstä poistaminen

- Käytöstä poistettu säiliö on tyhjennettävä öljystä ja öljyisestä jätteestä. Säiliön täyttöputki on luotettavasti tulpattava tai säiliön käyttö on muulla tavoin estettävä. Suositeltavaa on poistaa säiliön täyttöputki sekä ylitäytönestimen kokonaan talon ulkoseinästä.
- Maanalaisen öljysäiliön kunto on tutkittava mahdollisten vuotojen havaitsemiseksi käytöstä poistamisen yhteydessä. Mahdollisista vuotovahingoista on välittömästi ilmoitettava pelastuslaitokselle.
- Käytöstä poistetusta säiliöstä tulee ilmoittaa pelastuslaitokselle.
- Suositeltavaa on käyttää määräaikaistarkastusoi-keuden omaavaa tarkastusliikettä. Tällöin säiliön puhdistuksesta, tarkastuksesta ja käytöstä poistamisesta jää kiinteistön omistajalle virallinen pöytäkirja, jonka tarkastusliike toimittaa myös pelastuslaitokselle.
- Kuntakohtaiset ympäristönsuojelu- ja jätehuolto-määräykset saattavat velvoittaa kiinteistön omistajaa poistamaan maanalaisen öljysäiliön kokonaan maasta. Asia on selvitettävä kyseessä olevan kunnan ympäristöviranomaisten kanssa.

Lisätietoja:

- Kuntien pelastusviranomaiset, www.phpela.fi
- Pientalon öljylämmitys-ohje (Päijät-Hämeen pelastuslaitos)
- Kuntien ympäristöviranomaiset
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, www.tukes.fi
- Lämmitysenergia Yhdistys, www.lammitysenergia.fi
- Öljyalan palvelukeskus Oy, www.oljylammitys.fi

21.8.2015

Perusteet: Pelastuslaki 379/2011, Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 390/2005, Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015, Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös öljylämmityslaitteistoista 314/1985, Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös maanalaisen öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista 344/1983